

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

ja

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

De prijselasticiteit van de vraag naar sigaretten is $\frac{-6\%}{10\%} = -0,6$.

De prijselasticiteit van de vraag naar kroketten is:

$$\frac{\frac{60 - 100}{100} \times 100\%}{\frac{2,00 - 1,50}{1,50} \times 100\%} = -1,2.$$

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

totale opbrengst: $100 \times \text{€ } 1,50 = \text{€ } 150$

totale kosten: $100 \times (\text{€ } 0,40 + \text{€ } 0,10) + \text{€ } 35 = \text{€ } 85$

totale winst per dag $\text{€ } 65$

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

totale opbrengst = $2X$

totale kosten = $(0,4 + 0,1 + 1,0)X + 35 = 1,5X + 35$

$$2X = 1,5X + 35 \rightarrow 0,5X = 35 \rightarrow X = \frac{35}{0,5} = 70 \text{ kroketten}$$

4 maximumscore 2

de afzet van kroketten (na invoering van de accijns)

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat een reclameverbod en een voorlichtingscampagne (bij iedere prijs) een lagere vraag opleveren zodat bij een prijs van € 2,- de gevraagde hoeveelheid lager wordt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

5 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat hogere inkomensgroepen makkelijker een (hoge) hypotheek kunnen afsluiten.

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

De betaalde hypotheekrente bedraagt $0,05 \times \text{€} 400.000 = \text{€} 20.000$.

Het fiscale voordeel voor Jan bedraagt $0,52 \times \text{€} 20.000 = \text{€} 10.400$.

7 maximumscore 2

een afname

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat het bedrag aan aftrekposten in verband met betaalde hypotheekrente stijgt, waardoor de belastbare inkomens lager worden en de overheidsontvangsten aan inkomstenbelasting afnemen.

Opgave 3

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{\text{€} 21.500}{56} \times 44 = \text{€} 16.892,86$$

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de loonkosten zullen stijgen waardoor arbeidsplaatsen verloren kunnen gaan als gevolg van diepte-investeringen / faillissementen / overplaatsen van productie naar het buitenland.

10 maximumscore 2

stijging

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat dalende nettolonen tot afname van de bestedingen leiden, waardoor de productie en daarmee de vraag naar arbeid daalt.

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat werk laten uitvoeren door een zwartwerker aantrekkelijker wordt als het verschil tussen het zwarte en het witte tarief groter wordt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

12 maximumscore 6

- a Het gevolg voor de hoogte van de tarieven van het openbaar vervoer is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan lagere tarieven door de toegenomen concurrentie tussen busmaatschappijen / differentiatie van tarieven per doelgroep / route.
- b Het gevolg voor de kwaliteit van het openbaar vervoer is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan een verbetering van de kwaliteit doordat de exploiterende busmaatschappij door de concurrentie meer klantgericht zal gaan werken, waardoor de service toeneemt / de diensten meer op de behoeften van de klant worden afgestemd.

Het gekozen aspect past bij het voorafgaande betoog en is correct uitgewerkt.

Te denken valt aan:

- 1 een daling van de uitgaven doordat de exploiterende busmaatschappij minder gemakkelijk bij de gemeente kan aankloppen voor extra subsidies.
- 2 ongesubsidieerd vervoer (bijvoorbeeld de taxi) ondervindt minder oneerlijke concurrentie.
- 3 de voorkeuren van de consument sluiten niet aan bij de besluiten van de gemeente / bureaucratie beperkt de slagvaardigheid van de gemeente.

Indien de onderdelen van het artikel niet logisch op elkaar aansluiten en/of het gebruikte aantal woorden te veel afwijkt van de eis

-1

Opmerking

Noteer voor elk onderdeel/aspect 0, 1 of 2 punten:

0 → (vrijwel) geheel fout

1 → bij twijfel

2 → (vrijwel) geheel goed

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

---

13 maximumscore 1

depreciatie

14 maximumscore 2

– citaat 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de oplopende inflatie in Hongarije de concurrentiepositie verslechterde, waardoor de export van Hongarije afnam en de vraag naar forint (op de valutamarkt) afnam / de import van Hongarije toenam waardoor het aanbod van forint (op de valutamarkt) toenam.

– citaat 3

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat er sprake is van kapitaalexport zodat het aanbod van forint toenam.

15 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat beleggen in Hongarije door de hogere rente aantrekkelijker wordt, waardoor de kapitaalvlucht en daarmee het aanbod van forint (op de valutamarkt) wordt afgeremd.
- Een antwoord waaruit blijkt dat beleggen in Hongarije door de hogere rente aantrekkelijker wordt, waardoor beleggen vanuit het buitenland in Hongarije en daarmee de vraag naar forint (op de valutamarkt) wordt gestimuleerd.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{856}{1.894} \times 100\% = 45,1953537\% \rightarrow 45,2\%$$

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De participatiegraad van jongeren is gestegen met $45,2 - 39,5 = 5,7$ procentpunten 1
- De participatiegraad van de totale beroepsgeschikte bevolking is gestegen met $65,4 - 58,7 = 6,7$ procentpunten 1

18 maximumscore 2

hoger

Uit de toelichting moet blijken dat het werkloosheidspercentage van jongeren met een havo/vwo-opleiding 10% is en het werkloosheidspercentage van de totale beroepsbevolking 3,5% is.

19 maximumscore 2

- Uitspraak 1 is onjuist.
Uit de toelichting moet blijken dat de werkloosheid onder jongeren met een hbo/wo-opleiding groter is dan de werkloosheid onder jongeren met een mbo-opleiding 1
- Uitspraak 2 is juist.
Uit de toelichting moet blijken dat de werkloosheid onder personen 25-64 jaar met een mbo-opleiding even groot is als de werkloosheid onder personen 25-64 jaar met een hbo/wo-opleiding 1

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$(0,08 + 0,06) \times 0,53 \times 1.066.000 = 79.097$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 7

21 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Het percentage van het cumulatieve inkomen bedraagt $7 + 13 + 18 = 38$.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat belastingverhoging voor de hogere inkomensgroepen kan leiden tot daling van de (netto) inkomens van hoogopgeleid personeel waardoor goed gekwalificeerd overheidspersoneel op Curaçao eerder geneigd is in de VS en West-Europa te gaan werken.

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat verhoging van het minimumloon kan leiden tot stijging van de loonkosten in de toeristische sector waardoor de (kost)prijs van toeristische diensten stijgt en de afzet / winstgevendheid daalt, hetgeen tot een verlies van werkgelegenheid in de toeristische sector kan leiden.

Opgave 8

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{1 - 0,45378}{0,45378} \times 100\% = 120,4\%$$

25 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{117,7}{111,2} \times 100 = 105,8 \rightarrow \text{een stijging van } 5,8\%$$

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat door een prijsstijging van een artikelgroep het aandeel van de uitgaven aan deze artikelgroep in de totale uitgaven kan zijn afgenomen.

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat studenten een groter deel van hun budget uitgeven in de horeca dan de gemiddelde Nederlander.